

Mỹ tìm cách loại Trung Quốc ra khỏi kế hoạch lắp cáp dưới biển của Việt Nam

BBC News

19/9/2024

Mỹ đang thúc giục Việt Nam loại công ty lắp đặt cáp HMN Technologies và các công ty khác của Trung Quốc khỏi kế hoạch lắp đặt 10 đường cáp mới dưới biển vào năm 2030, theo nguồn tin của *Reuters*.

Năm đường cáp dưới biển đã cũ của Việt Nam, kết nối với internet toàn cầu, thời gian qua đã liên tục gặp sự cố, nên việc lắp đặt đường cáp mới hiện là ưu tiên của chính phủ.

Từ tháng 1, giới chức và các công ty Mỹ đã tổ chức gần chục cuộc họp với giới chức Việt Nam và nước ngoài, cùng các giám đốc điều hành doanh nghiệp, nhằm thảo luận về chiến lược cáp của Hà Nội, theo bảy nguồn tin của *Reuters*.

"Đó là một cuộc vận động hành lang rất khó khăn," một quan chức tham dự các cuộc họp trên cho hay.

Các quan chức Mỹ cũng chia sẻ thông tin tình báo riêng về khả năng có sự phá hoại các đường cáp ngầm của Việt Nam, theo năm nguồn tin của *Reuters*.

Reuters đã phỏng vấn 12 nguồn tin, bao gồm các quan chức Việt Nam, các nhà ngoại giao nước ngoài và các giám đốc điều hành doanh nghiệp.

Tất cả đều từ chối nêu tên do tính nhạy cảm của vấn đề.

Mỹ và Trung Quốc đang cạnh tranh nhau để giành ảnh hưởng ở Việt Nam. Cả Tổng thống Mỹ Joe Biden và Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình đều thăm Việt Nam vào năm ngoái, và hợp tác với cả hai nước này đã đưa đến những khoản đầu tư lớn vào Việt Nam.

Việt Nam và Trung Quốc đã thảo luận công khai về tăng cường hợp tác kỹ thuật số.

Cùng lúc, các cấp dưới biển, truyền tải hầu hết các dữ liệu trên thế giới, đã trở thành trọng tâm trong cuộc chiến công nghệ giữa Mỹ và Trung Quốc.

Mỹ, vốn lo sợ gián điệp Bắc Kinh, trước đó đã vận động hành lang thành công để HNM Tech bị gạt khỏi một dự án khác, một cuộc điều tra của *Reuters* cho thấy.

APTelecom, một công ty tư vấn ít được biết đến, đã tham gia vào các cuộc đàm phán để thuyết phục Hà Nội, theo năm nguồn tin.

Các cuộc họp và vai trò của APTelecom trong các cuộc họp này chưa từng được công bố trước đó.

Dù *Reuters* đã nhiều lần gửi đề nghị bình luận về sự việc, cả HMN Tech và APTelecom đều không có phản hồi.

Nhà Trắng từ chối bình luận.

Bộ Thông tin và Truyền thông Việt Nam không phản hồi email của *Reuters*.

Bộ Ngoại giao Trung Quốc thì nói rằng chiến dịch của Mỹ là "sự vi phạm trắng trợn luật pháp quốc tế và các mô hình hoạt động kinh doanh".

Mở cửa cho Trung Quốc

Giới chức và các công ty nhà nước Việt Nam tới nay đã cho thấy họ mở cửa cơ hội hợp tác với Trung Quốc trong dự án cáp biển nói trên, năm nguồn tin nói với *Reuters*.

Mục đích của các cuộc họp là nhằm thuyết phục Việt Nam rằng ngành công nghiệp lắp cáp, vốn phụ thuộc vào bốn ông lớn trên toàn cầu, lựa chọn người chơi tương đối mới như công ty HMN Tech là một lựa chọn tồi, theo bốn nguồn tin.

Giới chức Mỹ và APTelecom đã nói rõ rằng việc lựa chọn các công ty lắp cáp ít kinh nghiệm hơn và ít có khả năng tiếp cận với các thành phần quan trọng sẽ khiến các công ty Mỹ nản lòng trong việc đầu tư vào Việt Nam, hai người tham dự các cuộc họp nói.

"Họ rõ ràng đã nhắm thẳng vào HMN trong các cuộc họp," một người tham dự các cuộc họp cho hay.

Mỹ coi HNM Tech là một công ty có liên kết với gã khổng lồ công nghệ Huawei của Trung Quốc. Cả hai đều đang nằm trong danh sách trừng phạt của Mỹ do Washington lo ngại các công ty

này là mối đe dọa cho an ninh quốc gia - một cáo buộc mà Huawei phủ nhận. HMN Tech nói rằng họ là một công ty độc lập.

APTelecom, được thành lập năm 2009, có một hợp đồng nhiều năm với chính phủ Mỹ để thúc đẩy sáng kiến "Mạng lưới sạch" với các nước khác, bao gồm ngăn chặn đầu tư vào Trung Quốc, một nguồn tin cho hay.

Webiste của công ty này không đề cập đến hợp đồng nói trên. *Reuters* không thể xác định được hợp đồng này được ký khi nào.

APTelecom cũng đóng vai trò là nhà đàm phán với các công ty của phương Tây đang tìm kiếm các hợp đồng lắp cáp nhạy cảm với nước ngoài.

Công ty này đang hợp tác với Google và công ty viễn thông của Úc Telstra về hệ thống cáp ngầm mới kết nối với các đảo Thái Bình Dương.

HNM Tech chỉ hoạt động từ năm 2008 so với các công ty đã hoạt động trong lĩnh vực này nhiều thập kỷ qua, như SubCom của Mỹ, NEC của Nhật Bản và Alcatel Submarine của Pháp.

Công ty của Trung Quốc này chủ yếu lắp đặt các tuyến cáp ngắn hơn, theo dữ liệu từ công ty nghiên cứu TeleGeography.

Phá hoại

Các tuyến cáp biển chính của Việt Nam đều gặp sự cố mất kết nối và các lỗi kỹ thuật gây tổn kém - đôi khi xảy ra đồng thời - giữa cuối năm 2022 và đầu năm 2023, theo tổ chức nghiên cứu BMI.

Việc này khiến Hà Nội phải đặt các mục tiêu tham vọng hơn cho hệ thống cáp dưới biển vào năm nay.

Chi phí dự kiến chưa được công bố nhưng đây có thể xem là nỗ lực đáng kể nhất của một nền kinh tế mới nổi trong việc mở rộng hạ tầng cáp internet dưới biển, theo nhà phân tích Niccolo Lombatti của BMI.

Trong ít nhất hai cuộc họp với những đối tác Việt Nam vào năm nay, giới chức Mỹ đã chia sẻ các hình ảnh vệ tinh và các thông tin tình báo khác cho thấy việc mất kết nối có thể là do phá hoại, theo năm nguồn tin.

Bộ Thông tin và Truyền thông Việt Nam kết luận rằng không có bằng chứng nào của việc phá hoại, và rằng nếu có phá hoại, thì hiện chưa rõ ai là người thực hiện, ba nguồn tin nói với *Reuters*.

Reuters không thể tìm hiểu thêm các thông tin tình báo cho thấy hoạt động phá hoại này.

Công ty viễn thông Mỹ AT&T, thành viên của tập đoàn sở hữu tuyến cáp kết nối Việt Nam và Mỹ, đã có ít nhất hai cuộc họp với các quan chức và công ty Việt Nam về vấn đề cáp biển, theo ba nguồn tin.

Chưa rõ AT&T có phối hợp với giới chức Mỹ hay không. AT&T không phản hồi yêu cầu bình luận của *Reuters*.

Một quan chức Việt Nam, người được thông báo về các cuộc đàm phán giữa giới chức Việt Nam và HMN Tech về kế hoạch lắp cáp, nói rằng Bắc Kinh đưa ra gói thầu rẻ hơn.

Công ty công nghệ FPT năm ngoái nói rằng họ sẽ đầu tư một đường cáp nhánh nối Việt Nam với một cáp quốc tế và sẽ do HMN lắp đặt.

Nhưng hai nguồn tin khác nói rằng dự án này chưa đạt được bước tiến nào.

FPT không trực tiếp phản hồi đề nghị bình luận của *Reuters*.

Vào tháng Tư, công ty viễn thông do nhà nước Việt Nam sở hữu là Viettel và Singtel của Singapore đã thông báo kế hoạch lắp một tuyến cáp mới nối miền Nam Việt Nam với Singapore, tránh một khu vực rộng lớn trên Biển Đông mà Trung Quốc tuyên bố chủ quyền.

Gói thầu tuyến cáp nói trên vẫn chưa được triển khai.

"Thời gian sẽ trả lời" ai là người chiến thắng cuộc đua giành hợp đồng lắp đặt cáp dưới biển của Việt Nam, một nhà ngoại giao tại Hà Nội nói.

<https://www.bbc.com/vietnamese/articles/crl8ne1kynlo>